

Inhoud:

Schenken aan het museum, de bibliotheek en het archief	blz. 1
40 jaar kindercarnaval in Weelde	blz. 2
Herbergen in Ravels in 1930	blz.15
De Poppelse Marchandies	blz.18
Actua	blz.30

Schenken aan het museum, de bibliotheek en het archief

Miep De Vrij Turnhout

- Twee Turnhoutse kantjes

Alida Steyaert Poppel

- Getuigschrift kantschool Ravels 24/07/1946
- Twee kantjes (Brugse kant) kantschool Ravels

Familie Slegers-Jansen Weelde

- Foto's en bidprentjes familie Van Hees

Staf Verelst Ravels

- Metalen drinkbus
- Drie gebedenboekjes

Frans Boeren-Heykants Weelde

- Vier oude kinderkleedjes

Maria Verwimp Poppel

- Verzorgingsmaterialen

Sien Huysmans Turnhout

- Boek "Turnhout, De Hoofdstad der Kempen" 1905
- Mechelse catechismus met uitleg 1917
- Boek: "Heiligen in de Kerk van het H.Hart te Turnhout"
- Enkele oude foto's

Theresia Van Gils Weelde

- Maatschappelijke werken Parochie Weelde 1912
- Verslag Missiekranske 1912
- Afscheid E.H. Van de Leur 1984

- Afscheid E.H. Jan Verheyen 1981

- Almanak Koninklijke Fanfare St Nicolauskring 1985

Gaston Scheipers Wunstwezel

- Kopie schilderij Martelaren van Gorcum (origineel in Vaticaanse museum te Rome)
- De Martelaren van Gorcum van N.J. Laforet (15/04/1867)
- Documentatie over de Martelaren van Gorcum.

Sels-Verhaeren Kee Weelde

- Trouwkleed van haar moeder
- Trouwkleed van haar zelf
- Geborduurd handwerk in lijst door de 11-jarige Kee Verhaeren (H. Theresia) 1928

Jos Huysmans Brasschaat

- Boek "L'Abrégé chronologique de l'Histoire de Flandre"
- Twee houten borden met de teksten: "Geen rijker kroon dan eigen schoon" en "Heer om uw kruis zegen dit huis".

Jan Grielens-Beyens Ravels

- Missaal
- Twee relikwieën van: Mère Jeanne de Jésus en Pater Valentinus (H. Paterke van Hasselt)
- Oude foto van de Meiboomlaan te Ravels

Sonja Willems Poppel

- Twee oude koperen munten van 2 cent en een koper-nikkel stuk van 5 cent 1902

Jef Swaan Weelde (Melkerij)

- Foto in kader van de oude melkerij "De Verbroedering" van Weelde
- Het eerste aandeel van de melkerij uit 1899 in kader
- Zeven oude foto's in kader van Familie notaris Wouters
- Lied in kader ter gelegenheid van het 90-jarig bestaan van de melkerij

Victor Cornelissen Hoogstraten

- Kegie veldwachter
- Twee jassen veldwachter
- Een hemd en ceintuur

Marc Vermeeren Poppel

- Een grote verzameling bidprentjes

Harry De Kinderen Herentals

- Christushoofd met stempel van de Paus
- Prent Santa Maria
- Twee kruisbeelden
- Prent Christus aan het kruis

- Carbuurlantaarn
- Koperen oliepit
- Koperen pijpenrek
- Twee paternosters
- Twee houten lepels
- Video: Lille een zanderig Kempisch Dorp
- CD Familiekroniek De Kinderen-Aerts.
- Jachtgeweer: tweeloop
- Grote en kleine haal
- Schroefhaal
- Grote koperen graanschep

Herman Vermeulen Weelde

- Een doos doodsbriefen en bidprentjes

Leo Van Nooten Ravels

- Glasgravure Ravels van Gerard Swaenepoel met echtheidscertificaat

Rik Bogaerts Turnhout

- Koperen waterketel
- Twee kleine bloemvases
- Koperen staande kruis
- Twee oude bordjes

40 jaar kindercarnaval in Weelde

Door Marinus Willems

Het logo

Als er over carnaval gesproken wordt denkt men in Weelde spontaan aan eten, drinken en... de kindercarnavalstoet. Maar waar komt dat oude gebruik vandaan? Carnaval is een zeer oud feest dat over de hele wereld wordt gevierd. Het woord zou afgeleid kunnen zijn van het Latijnse: 'CARNE VALE' hetgeen betekent 'vaarwel aan het vlees'. Een andere mogelijke verklaring komt eveneens uit het Latijn. 'CARRUS NAVALIS' betekent scheepswagen en dat zou verwijzen naar groepen mensen die rondtrokken in een wagen gelijkend op een schip, het zogenaamde narrenschip. Het zou eveneens verwijzen naar het schip waarmee de Keltische en ook de Germaanse god van de zee uit het noorden kwam om aan de winterfeesten deel te nemen.

Het was dus een heidens feest waar de kerk later haar eigen stempel op drukte.

De vastentijd, de 40 dagentijd, een tijd van ontbering, boetedoening en bekering ter voorbereiding op het paasfeest. Zo'n vastentijd bestaat ook in andere godsdiensten, denk maar aan de ramadan bij de Islamieten. De vastentijd was zeer streng. Men mocht niet alles eten of drinken en diende zijn voedselinname te beperken. Daarom ging men er de dagen vóór het begin van de vasten nog eens goed tegenaan. Al wat vet en bederfelijk was werd opgegeten. Tot het begin van de negende eeuw begon de vasten de zesde zondag voor Pasen. Omdat op zondag geen vastenplicht gold bedroeg de vastentijd eigenlijk maar 36 dagen. De kerk besloot dan de vastentijd 4 dagen vroeger te beginnen namelijk op woensdag. Zo ontstond Aswoensdag, de dag waarop de gelovigen naar de kerk kwamen voor een askruisje, het teken van boetedoening en vergankelijkheid. De carnavalsdagen worden ook wel eens "de vette dagen" genoemd wegens het rijkelijke gebruik van vet en vlees. In Wallonië spreekt men trouwens van "mardi-gras" in plaats van Vastenavond. Opmerkelijk voor die dolle, zotte dagen was dat de wereld op zijn kop gezet werd. Mannen kleedden zich als vrouwen en omgekeerd. Armen deden zich voor als welstellenden van adel, paus of bisschop, prins of prinses of als een sprookjesfiguur. Men kon en mocht de meest schunnige liedjes zingen. Dat verkleeden lag aan de basis van een eeuwenoud gebruik in onze streken. Men dacht dat de krachten en machten van overleden voorouders in de vorm van een masker naar de aarde terugkeerden tijdens de winter. Door hen feestelijk te onthalen en door maskers op te zetten hoopte men hen goed te stemmen en zo een rijke oogst te verkrijgen in de zomer.

Carnaval en Vastenavond zitten vol met symbolen en gebruiken. Zo kennen we het gooien van confetti. De oorsprong hiervan vinden we bij de welstellenden die zich rijke kostuums konden veroorloven en Jan met de pet die zich verkleedde als een carnavalszot. In de carnavalsoptochten gooide men meel en/of water naar elkaar. Vanuit Italië kwam voor deze vieze gewoonte een alternatief namelijk versnipperd papier in alle kleuren en in kleine stukjes. De confetti was geboren. Een andere merkwaardigheid is 'De Raad van Elf'. Elf is het getal van carnaval omdat het ondeelbaar is en omdat dit het getal is van de zonde. Tien is dan weer het getal van de perfectie, het heilige. De prins is de man die kruipt in de huid van de regeerders. De raad van elf is zijn schertsregering in deze carnavalsperiode. Alaaaf, het carnavalswoord bij uitstek, is een vervorming van 'elf' dat in het Hebreeuws allef is. In de meeste landen begint de carnavalsperiode op 11.11 om 11 uur. Dan wordt ook de carnavalsprins en zijn raad van elf gekozen.

Ontstaan van de kindercarnavalsstoet in Weelde.

Tot 1971 werd op Vastenavond, de dinsdag voor Aswoensdag, door de kinderen van Weelde carnaval gevierd. Niet in de formule van een georganiseerde happening maar in individuele groepjes. Broers en zusjes of vriendjes trokken verkleed en met een masker op door de straten van Weelde. Zij belden bij de bewoners aan of gingen gewoon langs de achterdeur, zongen een liedje en kregen dan een paar franken. Dat er ook al eens deugnieten waren die om de hoek of achter een kapelletje van kledij of masker wisselden en naar hun vorige milde gevers terugkeerden was geen uitzondering. Thuis bakte moeder pannenkoeken en dat was het dan.

Maar het verkeer werd steeds drukker en de ouders waren er niet meer zo gerust in hun kinderen zomaar langs de straten te laten lopen. Daar kwam verandering in. Met carnaval 1971 werd de Koninklijke Sint Nicolauskring van Weelde uitgenodigd om in Hilvarenbeek op te treden tijdens de kindercarnavalsstoet. Jan van der Burgt, voorzitter van het oudercomité van de Weeldse scholen, en Karel Van Eyndhoven trokken met hun vrouw en kinderen mee naar het Nederlandse Hilvarenbeek. De kindercarnavalsstoet maakte een grote indruk op de kinderen en niet minder op hun ouders. Na de stoet werd er in een café nog druk nagepraat. De ouders vonden dat zo iets ook in Weelde moest kunnen. De kinderen waren bijzonder enthousiast. Jan trok met zijn idee, iets doen voor de kinderen van Weelde, naar het oudercomité van de school. Er werd één en ander besproken in het oudercomité en met de leerkrachten. De stoet zou er komen. Op 13.02.1972 was het zo ver, de

eerste kindercarnavalstoet trok door Weelde. De droom van Jan en Karel ging in vervulling. Deze eerste stoet was nog zeer eenvoudig van opbouw.

Er reden nog geen wagens mee behalve de wagen van de prins, zijn twee hofdames en de raad van elf. Broertjes, zusjes of vriendjes vormden kleine groepjes van 2 à 5 kinderen, verkleed als Roodkapje, Tijl en Nele, Sneeuwwitje, klein Duimpje, indiaan, Hans en Grietje en nog veel meer. Zij gingen in de eerste carnavalsstoet door Weelde. In totaal kwam men aan 58 van die kleine groepjes. De stoet werd muzikaal begeleid door de fanfare van Weelde, de drumband van Ravels, het majorettekorps en de drumband van Sint-Pieters Lille.

Deze eerste stoet viel in de smaak van het oudercomité. Zij vonden het de moeite om dit evenement jaarlijks te herhalen.

Evolutie

Bij de tweede rondgang was er al heel wat gewijzigd. Er kwam meer structuur in de stoet. Weelde werd ingedeeld in carnavalsgebuurten. Deze verschilden wel iets van de bestaande bidgebuurten waar men samen kwam bij een overlijden. De gebuurten belegden vergaderingen, bespraken mogelijke thema's en beslisten hoe zij het theoretisch en praktisch zouden uitwerken. De verschillende gebuurten kwamen met hun gekozen thema bij het organiserende comité om te voorkomen dat hetzelfde thema meerdere keren zou worden uitgewerkt. In deze tweede stoet verschenen de eerste wagens. De voorbereiding vroeg heel wat tijd. Hoe gaan wij de wagen opbouwen? Hoe gaan wij de kinderen kleden? Wat gaan we bedenken om de kinderen actief bezig te houden in de stoet? Sommige gebuurten gingen zeer ver om inspiratie op te doen. Zo gingen twee mannen van een gebuurte naar Nijmegen om te zien hoe ze best een dubbeldekker in elkaar konden knutselen.

De vrouwen organiseerden naaikransjes om kostuums te maken, natuurlijk met een tas koffie en een zoetje. De mannen werkten in een boerenschuur, stal of leegstaande loods want er was heel wat te timmeren, lassen, schilderen en de handige jongens werkten er duchtig op los met knauf en gips. Ook de mannen zorgden voor ondersteuning met een borrel of een pintje. De kinderen sloegen de zaak goed gade maar hielden wat er ging gebeuren als een kostbaar geheim voor zich.

Mijn "Weelde" vergeet ik nooit!

Geboren in 't jaar onzes Heren 1200.

Overlijden gemeld sinds 1976.

Voorzien van de laatste zegen

Van minister "MICHEL".

Gij waart mijn wieg,

Gij waart mijn lief,

Gij waart mijn pand,

Gij waart mijn hand,

Gij waart mijn streven, Nu moet ik zweven ...

Wij willen niet sterven,

Wie zal ons erven????

Schep moed, schep moed,

Het ga je goed.

Aan alle Weeldenaren

Die met ons waren,

Onze groet!!!

Psalm 76

Van jaar tot jaar werden de thema's grootser uitgewerkt, werden de wagens groter. Er werd steeds meer belang gehecht aan de kledij, kortom het werd steeds professioneler.

De voorbereidingen begonnen steeds maar vroeger. Begon men de eerste jaren een maand tot zes weken voor carnaval dan zijn de handige Harry's nu reeds maanden bezig. Het zijn prachtwagens geworden die kunnen concurreren met realisaties uit succesvolle stoeten in de regio en daarbuiten. Denken wij bijvoorbeeld maar aan het paard van Troje, Assepoester enz.

Een keerpunt in de organisatie vond plaats in 1984. Door een breuk tussen de twee Weeldse scholen werd ook het oudercomité gesplitst met als gevolg dat de stoet niet meer kon georganiseerd worden onder de vleugels van het oudercomité. Jan van der Burgt nam opnieuw het initiatief en riep de gebuurten bijeen. Elk gebuurte leverde één afgevaardigde en onder de kundige leiding van de grote kindervriend was het kindercarnavalcomité geboren. Jan bleef voorzitter tot 1988. Slechts één jaar heeft Jan, in goede gezondheid, kunnen genieten van de kindercarnavalsstoet onder de enthousiaste leiding van zijn opvolger, Fons Adams. Fons bleef voorzitter tot 2002. Hij was de mening toegedaan dat het toen tijd werd voor verjonging. Sindsdien was Hans Caymax met hart en ziel voorzitter van het comité. De regeerperiode van Hans duurde tot 2009. Het comité vond dat het tijd werd dat er een vrouw de touwtjes in handen zou nemen.

Zij vonden de vrouw die ervaring had in het organiseren van een stoet en bovendien een hart heeft voor kinderen. Els Dickens-Abbeel is haar naam. Zoals in elke goed georganiseerde vereniging wordt de voorzitter bijgestaan door een secretaris, een schatbewaarder en enkele bestuursleden. De inkomsten van het comité komen voornamelijk uit de verkoop van 'De Snutentrekker' en tijdens de stoet de verkoop van hoedjes en toeters. Sinds 2007 wordt langs het parcours van de stoet ook een borrel aangeboden: "Het Welds Snutentrekkerke"

De stoet

Een ritueel dat steeds enkele weken de stoet vooraf gaat is de verkiezing van de prins, zijn twee hofdames en de raad van elf. De eerste jaren werd de prins gekozen door en onder de leerlingen van het zesde leerjaar. Met deze keuze was het dikwijls het haantje de voorste die de eer kreeg prins van het jaar te worden. Dat was niet altijd even fijn. Nu dienen de gebuurten elk hun kandidaten in en daaruit wordt bij lottrekking de volgorde bepaald.

De prins en zijn raad van elf zetelen tijdens de stoet in kostuum op de prinsenwagen. Kostuums en prinsenwagen worden beide door echte Weldse mensen gemaakt. Kan het mooier zijn? De kindercarnavalsstoet heeft vanaf 1973 wel een paar wijzigingen ondergaan. De eerste jaren vertrok de stoet op de Deenakkers, ging dan langs de Singel, de Koning Albertstraat, de pui van het gemeentehuis, Weeldestraat, Gemeentelaan en werd ontbonden aan de tent bij de jongensschool. Dit traject werd ingekort om verschillende redenen. Vooreerst was het parcours veel te lang. Ten tweede was er een praktisch probleem van opstelling.

Bovendien lagen in de Singel de elektriciteitsdraden nog bovengronds. Daar de wagens steeds hoger werden moest men de elektriciteitsdraden met een lange stok omhoog duwen om te kunnen passeren. Er heeft zich daar zelfs een ongelukje voorgedaan ingevolge het stuk rijden van elektrische draden. De gensters spetterden in het rond. Gelukkig heeft het gemeentebestuur de kosten hiervan betaald. Sindsdien wordt de stoet opgesteld aan het H. Hartplein en Voorlaar en wordt ontbonden aan de zaal Sint-Jan. De eerste jaren zorgde de organisatie voor het autovrij houden van het parcours. Het gemeentebestuur en het politiecorps hebben deze taak al vlug overgenomen.

Voor eventuele hulpverlening is er steeds een wagen van het Rode Kruis die de stoet volgt. De politie rijdt steeds met de zwaailampen voorop en voor de gelegenheid altijd met een vriendelijk lachende agent. De laatste attractie is de bezenwagen die de straten meteen veegt. Sinds 2000 wordt de carnavalsstoet voorafgegaan door een reclamestoet van de handelszaken uit het dorp. Hiervoor kon men beroep doen op 'De Koster'. Danny Jansens en zijn vrouw Greet Van Gorp kregen hiervoor postuum de medaille van de Ridderorde van de Snutentrekker. Bij carnaval hoort eten en drinken dacht het comité. Daarom werd in 2005 aan de verenigingen de mogelijkheid geboden om drank en kleine versnaperingen te verkopen langs het parcours.

Zodra de stoet was gevormd hadden de traditionele toespraken plaats.

Prins Carnaval

De voorzitter van het Carnavalscomité

De burgemeester

Prins Carnaval sprak de kinderlijke verwachtingen uit van zijn tijdelijke regering. De voorzitter van het carnavalscomité dankte alle kinderen voor hun deelname aan en de ouders voor hun inzet voor de stoet, het vele werk en de solidariteit. Hij blikte ook al eens vooruit naar volgende stoet. De burgemeester was fier om de creativiteit bij de mensen van Weelde en legde de nadruk op de humor, leut en plezier. Hij wenste iedereen een heel fijne dag toe en overhandigde de symbolische sleutel van het gemeentehuis aan de regerende prins.

Na deze vaste rituelen vertrok de stoet richting tent aan de gemeenteschool en later naar de zaal Sint-Jan. Het was een festijn van praalwagens, kastelen, sprookjesfiguren, ludieke toestanden, fantasieën, humor, muziek en kleur, ongelooflijk speelse en dansende kinderen, de mooiste en zotste verkleedpartijen. Ronkende tractoren die stapvoets de prachtige wagens voorttrokken. Tientallen kilo's snoep die gul werden uitgedeeld. Zakken confetti die kwistig werden uitgestrooid over de toeschouwers. Hier hadden de kinderen elk wel hun favoriete slachtoffer.

Werkende kinderen hadden de laatste weken hun rol met veel enthousiasme ingeëoefend, de resultaten waren er naar. Prachtig uitgedoste begeleiders, die al even enthousiast waren als hun kleine figuranten, genoten van dit kinderfestijn.

Muziekverenigingen bliezen er vrolijk op los tot groot jolijt van de duizenden toeschouwers. Oma's, opa's en familieleden die vanuit het publiek toekeken naar hun kleine carnavalszotten. En niet te vergeten de jury die anoniem door het publiek liep om de verschillende groepen te beoordelen. De jury bestond uit één persoon uit elk gebuurte. Zij baseerden hun oordeel op kleding, orde, vindingrijkheid en uitbeelding en zo is het nog steeds.

Bij de ontbinding van de stoet, aan de zaal Sint-Jan, ontstond er een wirwar van uitbundig dansende en zingende kinderen. Nieuwsgierig en met spanning keken zij uit naar de beslissing van de jury. Zij hadden allen hun beste beentje voorgezet en rekenden op een prijs of ereplaats. In 1979 maakte de Weeldse beeldhouwer Constant Grooten een fraai beeldje van een kind getooid met schoenen en de hoed van een volwassene. Dit was de eerste prijs voor de mooiste wagen, een wisselprijs die een jaar lang in het winnende gebuurte mocht blijven. De eerste prijs voor de mooiste groep was een prachtige narrenkop. Die werd eveneens door de Weeldse kunstenaar gemaakt. Na enkele jaren geraakten de beelden in onbruik en werden ze vervangen door bekertjes.

De weergoden waren Weelde altijd goed gezind. Elk jaar kon de stoet uitgaan tot grote voldoening van de jeugd en de noeste werkers aan het hele carnavalsgebeuren.

Veertig jaar carnaval... veertig prinsen maar wie waren zij?

1972	Franky I	Franky Dirx	1992	Jan III	Jan Godschalk
1973	Eric I	Eric Hermans	1993	Maarten I	Maarten Brabers
1974	Herman I	Herman Vansant	1994	Nick I	Nick Godschalk
1975	Jef I	Jef Van Beek	1995	Nick II	Nick Van den Broek
1976	Dirk I	Dirk Mercelis	1996	Koen I	Koen Hofkens
1977	Michel I	Michel Beyens	1997	Pieter I	Pieter Willemse
1978	Werner I	Werner Van de Pol	1998	Jeroen I	Jeroen Laurijssen
1979	Mark I	Mark De Bont	1999	Jef II	Jef Jansens
1980	Frank II	Frank Van Loon	2000	Joris I	Joris Wagemans
1981	Marc II	Marc Bols	2001	Dries I	Dries Beyens
1982	Wim I	Wim Daemen	2002	Joris II	Joris Vermonden
1983	Frank III	Frank Van Raak	2003	Kevin I	Kevin Verstraelen
1984	Jan I	Jan Poets	2004	Gert-Jan I	Gert-Jan Willems
1985	Jan II	Jan Van Gils	2005	Mathijs I	Mathijs Moonen
1986	Paul I	Paul Van de Pol	2006	Jelle I	Jelle Priems
1987	Wenzel I	Wenzel Vanwezenbeeck	2007	Geoffrey I	Geoffrey Van Gils
1988	Mario I	Mario Schrauwen	2008	Mathias I	Mathias Van Breda
1989	Gunther I	Gunther Vanwezenbeeck	2009	Michiel I	Michiel Van Dijk
1990	Hans I	Hans Swaan	2010	Ward I	Ward Seghers
1991	Geert I	Geert Van den Broek	2011	Robin I	Robin Van Dijk

Randactiviteiten rond het kindercarnaval.

Vanaf de eerste jaren van het kindercarnaval tot 1992 was er op maandagnamiddag een kinderanimatie. De kinderen kwamen al dan niet verkleed naar de zaal Sint-Jan voor een vertoning of optreden. Enkele opmerkelijke optredens waren: Pipo de clown en Mamaloe, Luc Appermont, een goochelaar, optreden van het kindertheater van Jan Savenberg. Tekenfilms kwamen ook regelmatig aan de heurt. Na de animatie keerden de kinderen met wat snoep of een andere kleinigheid tevreden naar huis. In plaats van de animatie op maandag is er sinds 1993 op zondag, na de stoet een kinderdisco tot 22.00 uur.

Op zondagavond vierden de ouderen en de grotere jeugd de overwinning, of het verlies, van hun buurt met een groot verkleed carnavalsbal, maskers waren niet toegelaten. Aanvankelijk ging dit carnavalsbal door in de beide parochiezealen, later enkel in de zaal Sint-Jan. Hier waren de boerenkieltjes bijzonder in trek. Toch liepen er altijd wel enkele opmerkelijk verkleedde figuren rond. De buurten zaten gezellig samen, er werd nog eens flink nagekaart over de stoet, er werd gelachen en plezier gemaakt. De polonaise en de kusjesdans waren attracties waarbij de ganse zaal in beweging kwam. Dat hier een stevige pint werd gedronken was vanzelfsprekend.

Vanaf 2002 is er op zaterdagavond een gigantisch jeugdcarnavalbal. In 2005 ging het zondagavondbal ter ziele.

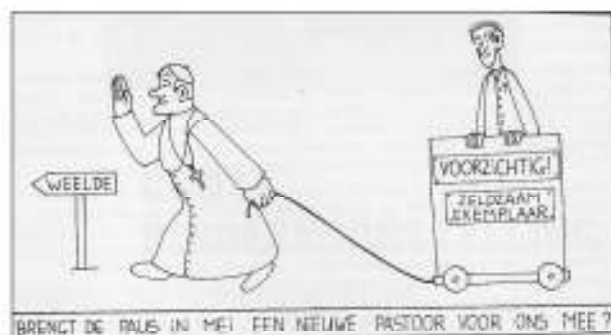

Als het carnavalsgedruis is stilgevallen staat de buurt nog voor een minder aangename taak namelijk de afbraak van de wagen. Stukken die nog dienstig kunnen zijn bij een volgende stoet worden veilig opgeborgen bij iemand van de buurt. Soms wordt er wel eens een poging ondernomen om de wagen te verkopen. Al bij al wordt dat ook nog een gezellige bedoening die vaak wordt afgesloten met een etentje en het nodige vocht.

De Snutentrekker

Dat de organisatie van een kindercarnavalsstoet geld kostte zal wel niemand verwonderen. Het comité is zich ook sterk bewust van dit financiële aspect. "De Snutentrekker", een boekje dat jaarlijks wordt opgemaakt ter gelegenheid van de stoet, moet hier wat soelaas brengen. Het eerste nummer van De Snutentrekker bevatte naast het programma van het kinderfeest nog een woordje van de burgemeester en de inrichters maar vooral veel reclame van de plaatselijke middenstand. Dat bracht geld in het laatje en dat was nodig. Vanaf 1973, tweede uitgave, verdween de reclame en trachtte men op eigen benen te staan. Opmerkelijk is dat er van de 80 adverteerders reeds 67% is verdwenen wegens verhuis, pensionering of overlijden. In de eerste twee nummers van De Snutentrekker werd aan de ouders uitdrukkelijk gevraagd hun kinderen niet meer langs de straten te laten lopen om carnaval te vieren. Vooraleer dit ludieke boekje deur aan deur kon verkocht worden

was er heel wat werk aan voorafgegaan. In een eerste vergadering werd de inhoud besproken. Dan gingen de auteurs van de verschillende rubrieken aan het schrijven, nadien werden alle teksten bij elkaar gebracht om er een mooi, humoristisch geheel van te maken. De computer was nog niet ingeburgerd en zo kwam er de eerste jaren heel wat knip- en plakwerk bij kijken vooraleer het boekje naar de drukker vertrok. De inhoud bevat nog steeds ingrediënten die jaarlijks terugkeren. Vooreerst de aankondiging van het grote kinderfeest met het programma van de ganse dag. De volgorde van de kinderoptocht wordt pas vanaf 1980 vermeld in De Snutentrekker. De foto van de fiere prins met zijn twee hofdames en de raad van elf staat ook steeds vooraan. Het woordje van de voorzitter van het comité, van de burgemeester en sinds 1995 ook dat van de pastoor zijn een weerkend gegeven.

Geïnteresseerden in het echt Weldse dialect kunnen zich verdiepen in 'De Weldse taal is wonderzuut' of in een van de ludieke teksten in het Welds geschreven. In de rubriek 'Wist je' brengt de schrijver heel wat weetjes over Weelde en zijn carnavalsgebeuren. 'Het alfabet van A tot Z' haalt heel wat woorden uit hun context wat dan weer heel grappig overkomt. In de rubriek 'reacties op de redactie' reageert de redactie op een humoristische manier op de reacties van de aandachtige lezers.

Altijd interessant om te lezen, en te lachen, is de rubriek 'Lachen mag...'. Ook vaak gelezen zijn de 'limericks'. In zijn rubriek 'Weldse namen noemen' weet de auteur heel wat Weldse mensen met hun toenaam te noemen. Met de jaren verdwenen sommige vaste rubrieken en kwamen er ludieke verhalen of ervaringen in de plaats. Sommige ook weer in het Welds geschreven. Toch blijven humor, leute, lachen en plezier steeds de hoofdtoon.

Dat de plaatselijke politiek, politie of brandweer en soms ook wel eens de nationale gebeurtenissen op een ludieke manier over de hekel gehaald werden, verwonderde ons niet. Ook dat hoort bij carnaval. De weerkende snuttrekkers-rebus is ook een succesnummer, vooral voor de kinderen. Volwassenen wagen zich ook wel eens aan een oplossing maar de kinderen kunnen er een prijs mee winnen. De tekenaar zorgt al 40 jaren met zijn mooie, originele tekeningen voor een fraai uitzicht van De Snutentrekker. Met de opmars van de digitale fotografie verschijnen er de laatste jaren meer foto's van de vorige stoet in het carnavalboekje.

Met de jaren is ook de prijs van De Snutentrekker geëvolueerd. Het eerste nummer in 1972 kostte 20 Bfr, tot 2000 ging de prijs omhoog naar 80 bfr. Met de invoering van de euro in 2002 was de prijs € 2,50. Sinds 2006 betaalde je voor dit amusante carnavalsboekje € 3,00. De Snutentrekker

heeft een oplage van 1000 stuks en is in vele gezinnen een echt verzamelobject. Dat De Snutentrekker door de jaren heen wel wat veranderde is een bewijs dat hij actueel en levendig is.

Enkele nabeschouwingen

Dat het kindercarnaval van Weelde in zijn veertigjarig bestaan is uitgegroeid tot een evenement dat ver buiten de regio bekend is staat als een paal boven water. Jack Verstappen wijdt in zijn boek: 'Carnaval in België', zelfs enkele bladzijden aan het kindercarnaval in Weelde. Ook de kranten en de lokale TV hadden interesse voor de stoet. De carnavalswerking is zeker ten goede gekomen aan de samenhangigheid van de gebuurten. Het was de start van buurtfeesten, kaartavonden, barbecues en uitstappen. Groot en klein vaart er wel bij. In Weelde is meer creativiteit dan men zou vermoeden. Zo creëerde de onlangs overleden Jef De Rijk een ware carnavalsfeer door in zijn winkel allerlei carnavalsattributen te koop aan te bieden of te verhuren. Niets was te gek of je kon het er vinden: carnavalskledij, confetti, serpentines, schmink, pruiken, maskers enz. Ook deze zaak was ver buiten de regio bekend.

De eerste jaren werden bij het gemeentehuis de oorkonden in de orde van de Snutentrekker uitgereikt. De laatste jaren gebeurt dit in de zaal bij de uitreiking van de prijzen. De medailles en oorkonden werden voorbehouden aan mensen die zich op één of andere manier nuttig hebben gemaakt voor het kindercarnaval. Wij denken hier onder andere aan de naaisters voor de kleding van de prins en zijn gevolg maar ook aan de grote bezieler van het kindercarnaval, Jan van der Burgt.

Het zou inderdaad onvergeeflijk zijn af te sluiten zonder een eresaluut te brengen aan Jan. Hij was Nederlander, afkomstig uit het Gelderse Overasselt, een deelgemeente van Heumen waar hij zijn echtgenote leerde kennen. Jan stamde uit een groot gezin, hij had drie broers van wie één zijn tweelingbroer was en vijf zussen. Jan was van opleiding pluimveedeskundige. In die hoedanigheid verliet hij Nederland om in België te werken. Via Testelt en Ravels kwam Jan met zijn gezin in Weelde terecht. Samen met zijn echtgenote Stien Marinussen en hun vier kinderen woonden zij in de Oude Kerkweg. Het gezin integreerde zich uitstekend in de dorpsgemeenschap. Zijn inzet voor de kinderen sierde hem. Denk maar aan zijn activiteiten in het oudercomité van de scholen en zijn inspanningen voor het kindercarnaval. Niets was te veel, nooit opgeven, altijd bereid een handje toe te steken.

Vandaag denkt Weelde nog dankbaar terug aan die man die een hart had voor kinderen, die hen op een gezonde manier leerde carnaval vieren. Ja, Jan van der Burgt mag wel de vader van het kindercarnaval genoemd worden. Bij zijn vroegtijdig afscheid had Jan voor het kindercarnaval maar één wens namelijk dat dit kinderfeest nog vele jaren zou verder leven. In 2011 gaat dit feest voor de veertigste keer door! Jan zal het goed vinden!

De herbergiers van Ravels in 1930

Door Hugo Driesen

1930-1931

De Belgische staat organiseert sinds 1846 nijverheidstellingen. Deze van 1930 is de zesde na die van 1846, 1866 (waarvan de zeer onvolledige resultaten niet gepubliceerd werden), 1880, 1896 en 1910. Vanaf 1910 werd het onderzoek ook uitgebreid tot de handel. In december 1930 ging het Ministerie van Nijverheid, Arbeid en Sociale Voorzorg over tot een algemene volkstelling van het Koninkrijk gepaard met de telling van industrie en handel. Het koninklijk besluit van 12 december 1930 legde de te volgen procedure vast.

Inlichtingen van statistische aard werden verzameld over:

- A. de personen die in België gedomicilieerd zijn en die in de handels- en industriële sectoren werken, als werkgevers, bedienden of arbeiders.
- B. de aard van het werk.
- C. Het numeriek belang van het personeel en de uitrusting in elke onderneming.
- D. De eigenaars en de uitbaters.

De gegevens werden verzameld volgens de woonplaats van de gerecenseerden en per provincie, arrondissement en gemeente gegroepeerd. De 2672 gemeenten die België toen rijk was, werden op die manier allen bestreken, Zeg maar al de zelfstandigen per gemeente.

Het gezinsblad heeft als hoofdrubriek:

KONINKRIJK BELGIE

Ministerie van Nijverheid Arbeid en Maatschappelijke Voorzorg

Algemene directie van het Arbeidswezen

Handels- en Nijverheidstelling

Op 31 december 1930

Kaart voor Nijverheidsinrichting

Familienaam – voornamen – geslacht – geboortedatum – burgerlijke stand – geboorteplaats – nationaliteit

Beroepen: bijzonderste beroep en nevenberoepen.

Bron: A.R.A. S.Kirka en I. Van Damme, Handels en Nijverheidstelling van 1930, 1995.

Toegangen in beperkte oplage T nr. 300.

Herbergiers van Ravels

Eel nr. 9:

Van Gils Adriaen ° Ravels 1877, gehuwd.

Gilseinde 31:

Beke August °Ravels 1872, gehuwd.

Gilseinde 36:

Verelst Elisa ° Ravels 1896, gehuwd.

Grote Baan nr. 2:

Meuris Alfons °Westmeerbeek 27.03.1897;
gehuwd.

Grote Baan nr. 21:

Van Rooy Theodoor °Hilvarenbeek (NL)
14.10.1877, gehuwd.

Grote Baan 50:

Van Beurden Petrus °Ravels 05.11.1880,
gehuwd.

Grote Baan 61:

Willemsen Maria °Ravels 1865, ongehuwd.

Grote Baan 109:

Simons Petrus °Oud-Turnhout 22.01.1892,
gehuwd.

Grote Baan nr. 151:

Peeters Lodewijk Jozef °Lembeek 14.11.1913,
gehuwd.

Grote Baan 208:

Van Velthoven Maria °Westerlo 1885, gehuwd.

Kerkstraat nr. 8:

Heyns Cornelis °Ravels 04.05.1884; gehuwd.

Pastorijstraat nr. 49:

Vloemans Petrus °Ravels 1878, ongehuwd.

Tilburgse Steenweg nr. 1:

Proost Victor °Gierle 1852, gehuwd.

Tilburgse Steenweg nr. 2:

Swaans Adriana °Ravels 03.09.1904, gehuwd.

Tilburgse Steenweg nr. 16:
Stroop Adriana °Rucphen (NL) 1884, gehuwd.

Vooreel nr. 11:
Van Gils Norbertus °Ravels 1872, gehuwd.

Vaart nr. 17
Van Oekelen Frans °Ravels 1872, gehuwd.

Vooreel nr. 47:
Snels Josephina °Ravels 1878, weduwe. (1)

Bron:

I a.r.a. Toegangen in beperkte oplage T nr. 300/200

Victor Proost, Tilburgse Steenweg 1 in Ravels.

Cornelis Heyns, Kerkstraat 8 in Ravels.

De Poppelse Marchandies

Door Jos Nooyens

Waar nu langs het fietspad 'Het Bels lijntje' de vrijetijdstoeristen door een prachtige natuur naar Weelde-Statie fietsen, stoomde op 1 oktober 1867 de eerste trein bijna onopgemerkt van Turnhout

naar Tilburg, want door een uitbraak van cholera in de streek werd afgezien van de geplande feestelijke opening. Een treinkaartje was prijzig en de opstapplaats Weelde-Statie was wel wat ver voor de dorping van Ravels, Weelde, Poppel of Merksplas, die met de trein naar Tilburg wilde sporen. Daarom werd rond 1900 besloten om de dorpen te bedienen met een stoomtram, die ter plaatse personen en goederen kon ophalen.

Een vroegere voorloper was de diligence, die vanuit

Hilvarenbeek tussen 1840 en 1856 op een ongeveer vast tijdschema in Poppel halt hield, en bespannen door twee paarden, reizigers en hun bagage naar Turnhout bracht en omgekeerd. Er wordt verteld dat de paarden regelmatig gewisseld werden in de oude hoeve aan de splitsing

Pastorijstraat en Trier (afgebroken en laatst bewoond door Jaan Van Hees).

In die periode zorgden Hilvarenbeekse voerlieden met hun typische rolwagens voor goederenvervoer tussen 's Hertogenbosch en Antwerpen. Langs onherbergzame landwegen voerden zij hun gespan over de Rovertse brug op weg naar hun verre bestemming.

In 1879 werd in de stad Antwerpen de paardentram in gebruik genomen. Een soort diligence op spoorstaven.

Adriaan Ruts, op zijn honderdste verjaardag uitbundig gevierd in Poppel met een historische stoet, wist zich te herinneren dat hij op zijn tweedaagse huwelijksreis naar familie in Antwerpen met de paardentram de stad doorkruist had.

In de stoet reed een paardentram mee, op schaal gebouwd, met figuranten in de gepaste klederdracht.

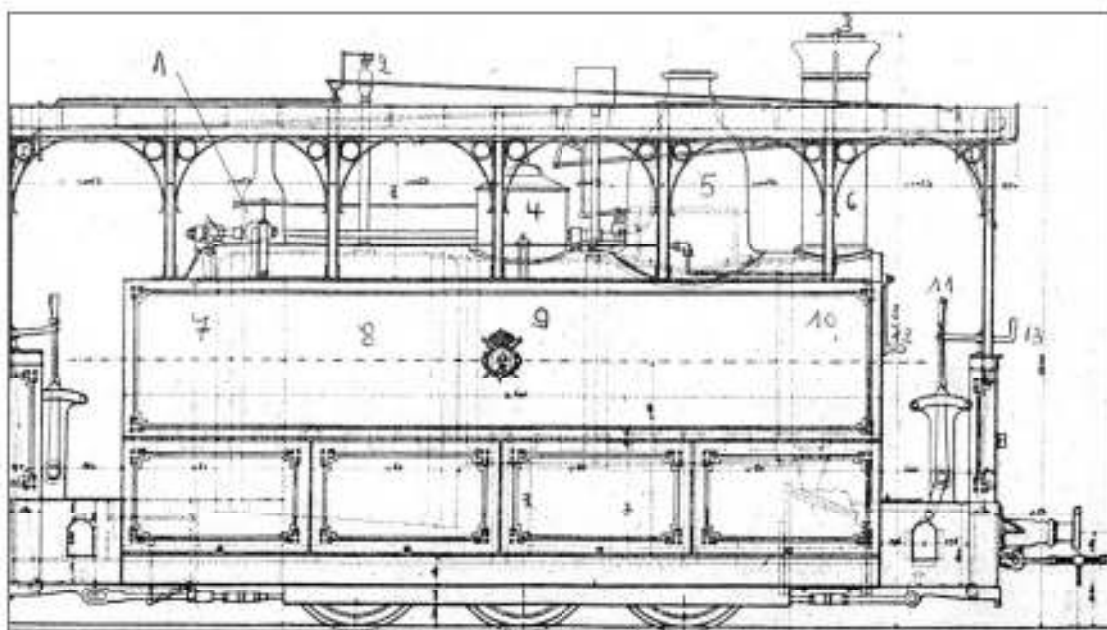
Toen omstreeks 1900 werd besloten om internationale buurttramwegen aan te leggen, werd de provincie Antwerpen niet slecht bedeeft want er werden vijf lijnen met Nederland verwezenlijkt die de grens overschreden in Zandvoort, Wuustwezel, Meelseldreef, Arendonk en Poppel. Na enkele jaartjes onderhandelen kwam de Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen (NMVB) met de Hollandse Buurtspoorweg HB overeen om Turnhout met Tilburg te verbinden met een stoomtramlijn. Vanuit Turnhout werd het eerste gedeelte Turnhout-Poppel in 1906 in exploitatie genomen en in 1908 werd de lijn doorgetrokken tot Tulderheide grens.

Voorerst een schets van een locomotief. Die werd in 1885 gebouwd in Tubize. Het was een model dat toen ingezet werd op de lijn Turnhout-Poppel. In feite is het een stoomketel op zes wielen met een aandrijfmechanisme op stoomkracht. De rechthoekige kast omsloot ketel, vuurhaard, aandrijfmechanisme en vóór en achter een personeelshut. Aan een stoomtram is eigenlijk geen voor of achter want als de tram van Turnhout kwam met de schouw vooraan en de stookplaats achteraan, dan reed hij terug met de schouw achter en de stookplaats vooraan.

Omdat er in dit model geen windschermen waren voorzien, had de machinist altijd de wind op kop en kreeg hij van de maatschappij een lederen uniformjas en dito pet.

Onderdelen: 1) veiligheidskleppen, 2) stoomfluit, 3) vonkenvanger, 4) zandbak, 5) dom, 6) schouw, 7) kolenbunder, 8) vuurkist, 9) watertank, 10) rookkast, 11) ganghendel, 12) stoomregeling en 13) handrem.

De zandbak was boven de ketel geplaatst om over een voorraad droog scherpzand te beschikken dat, ingeval van doordraaien of slippen van de wielen op het spoor, kon uitgestort worden op de spoorstaven vóór de wielen. In de dom hoopte de stoom zich onder druk op en met de stoomregeling kon de machinist meer of minder stoom geven, vergelijkbaar met het gas geven in onze auto. Op maandag 12 november 1906 vertrok de eerste stoomtram in Turnhout, met Poppel als eindbestemming, over het spoor dat links naast de Grote Raan was ingehed. In Ravels zag men over de brug de stoomtram passeren.

Op de oudste postkaart getiteld 'Ravels Hooge Brug' staat een locomotief met vijf personenwagens stil op de brug in de richting Ravels Centrum. Onder de brug ziet men op de achtergrond de Steenfabriek.

Op de foto 'Raevens Hooge brug Pont en béton armé' uit 1911 staat de machinist aan het stuur van een locomotief met twee halfhoge goederenwagons, één gesloten veewagon en één personenwagon in de richting van Ravens.

Tot slot een idyllisch zicht op de brug in 1930 met de groene 'Autobus Peeters' die toen al een groot deel van het personenvervoer verzorgde.

Wij nemen de oudste postkaart met een stoomtram erop uit 1911. De tram, komende van de Mierdsedijk met twee personenwagens, staat stil aan het gemeentehuis. Vóór de locomotief, die al voorzien is van een windscherm, ziet men de kleine wissel die door de machinist met een grote sleutel werd omgezet om in de gewenste richting te rijden. Vooraan poseren machinist Jef Spapens en stoker Verschuieren en achteraan de kaartjesknipper Fons Jaspers met naast hem een douanier, die waarschijnlijk toezicht heeft gehouden bij het overstappen van reizigers uit Esbeek op de Belgische tram of omgekeerd. De tram reed aan een gemiddelde snelheid van ongeveer twintig kilometer per uur. Rekening houdend met de vaste haltes was de reiziger ruim twee uur onderweg om van Turnhout naar Tilburg te sporen. Vóór café L. Botermans, dat aangekondigd wordt als 'Tramstilstand en Wachtzaal – Herberg L. Botermans-Moonen' is schoon volk te zien en de plezantste onder hen zit schrijflings op een vat met de tekst 'Leve Bachus'. Het gespan van biersteker Jan Van Heyst uit Weelde brengt een lading bier aan in grote houten vaten van 100 liter.

Op een postkaart uit 1921 met als titel: 'Poppel – Tramstilstand' staat de Marchandies stil tegenover café Botermans. Links naast het café is een doorgang naar de timmerwerkplaats van de Schrijnwerkerij Botermans en Zonen. Voor het schuurtje, tevens pakhuis van den tram, staat meester Jules De Jongh met een groep schooljongens op klompen. In het midden van de groep meisjes staat, in het zwart en met halsketting, de toen 13-jarige Gusta Botermans.

Enkele jaren later heeft zij, eerst alleen en daarna samen met haar echtgenoot Aloisius Van Hees (Wies Pieten) het café verder uitgebaat tot in 1960. Gusta is nu 97 jaar en weet als geen ander te vertellen over de tram en zijn verleden. Van de vier geüniformeerden rechts is vooraan te herkennen de kaartjesknipper met schoudertas, een soldaat met een bonnet met flosje en een facteur die een postkoffer afhaalt.

Grensarbeiders van Turnhout, Ravels en Weelde kwamen met de tram tot Poppel en reden vanaf café Botermans, waar zij hun fiets konden stallen, door naar hun werk in Goirle. "Als zij 's avonds moesten wachten op den tram kwamen zij gezellig bij ons moeder in de keuken gratis een tas koffie drinken" weet Gusta te vertellen.

In 1925 kreeg de stoomtram al concurrentie zowel in het passagiers- als in het goederenvervoer. Op deze foto staat de Marchandies juist voorbij de kleine wissel in Poppel Dorp en zal dus doorrijden naar de Grote wissel aan den Boulevard. Dwars over de weg staat voerman Bosmans met zijn gespan die goederen brengt of ophaalt.

Vanop zijn stokersplaats achteraan kijkt stoker Verschuieren uit Turnhout toe en naast het spoor naar de Mierdsedijk staat de machinist met lederen jas en dito pet, samen met de controleur, die zich nuttig moet maken met de vrachtbrieven.

De Marchandies kwam tussen de vaste uren van de reizigerstram maar soms werden er ook goederenwagens aan personenwagens gekoppeld.

Links op de foto komt het schoolhuis en de schoolpoort in beeld. Wat was het toen nog stil in de Dorpsstraat, tenminste als het stalen ros de rust niet verstoorde. Links op de voorgrond ging een streepje groen gras naadloos over in de ruw verharde weg voor het gemeentehuis. Nu, 85 jaar later is dat wel anders.

Op een tweede postkaart van 1925 getiteld: Poppel – Handelshuis L. Botermans, staat boven de poort in duidelijke letters: 'AFSPANNING' geschilderd. Dit betekent een herberg met stalling. Voor het café zijn twee houten voerbakken voor paarden neergezet waar de paarden konden gebonden worden terwijl de voerman een pint ging drinken aan de toog.

Rechts op de foto twee commiezen die voor hun kantoor met de fiets aan de hand klaar staan om op dienstronde te vertrekken.

Na de onafhankelijkheid van België in 1830 kreeg de gemeente Poppel een lange grens met zes Nederlandse dorpen, namelijk Baarle-Nassau, Alphen, Goirle, Hilvarenbeek, Esbeek en Reusel. Het grenskantoor kwam er niet aan de grens maar midden in de Dorpsstraat. Oorspronkelijk was het tolkantoor daar waar nu de bakkerij Aernouts gevestigd is en in 1910 verhuisde dat naar de overkant in de woning tussen café Botermans en het witte huis van maalder Moonen.

Voor het vervoer van vee had men een geleidebrief, 'een passavant' nodig. Dit tweetalige formulier vroeg een nauwkeurige beschrijving van de dieren, zoals kleur van oren, poten, staart en romp met soms een intekening van de kleurlijnen. Ook bijzondere kentekens van het dier dienden vermeld te worden. Na ondertekening door de brigadier werd de ene helft meegegeven voor de vervoerder, terwijl de andere helft bewaard werd door de douane voor eventuele controle.

Met de commiezen kon men maar best op goede voet leven en daarom werden zij nogal gemakkelijk op een pint getrakteerd, die zij na de dienst, maar soms ook wel tijdens de dienst, in café Botermans gingen drinken.

Om niet betrappt te worden door hun hoofdcontroleur of luitenant, die zich met de tram verplaatste, trakteerden de commiezen op hun beurt de controleur van den tram in de hoop dat die een oogje in het zeil zou houden en, zo nodig, met stoomgeluid alarm zou slaan als hij die mensen aan boord had. Voor een hoofdcontroleur loeide de stoomfluit herhaaldelijk met drie lange stoten, voor een luitenant maar met twee, zoals het paste in de hiërarchie van het douanewezen.

Poppel – Dorpsstraat in 1926 met zicht op de kromming naar de Pastorijstraat. De stoomtram met personenwagons staat juist voorbij de wissel in het dorp. De rails naar de Mierdsedijk zijn goed te onderscheiden in de blijkbaar wat ruwe maar toch goed verharde Dorpsstraat.

Midden op de weg, voor een lichte bestelwagen met nummer 410, staan twee spoorwegaarbeiders in witte kiel. Mogelijk waren dat onderhoudswerkers. Als voorbode dat Poppel weldra zou aangesloten worden op het elektriciteitsnet, stond aan het toekantoor al een houten elektriciteitspaal, maar nog zonder isolatoren of draden.

Ten huize Botermans had men geen petroleum, maar een carbidverlichtingssysteem. De grote lantaarn aan de gevel heeft jarenlang als enige externe lichtbron gefungeerd in de Dorpsstraat. Die lantaarn werd gevoed door een leiding die vertrok in een groot vat met water en carbid en moest dagelijks met een lont ontstoken worden. “Wanneer het licht verzwakte”, vertelt Gusta, “moesten wij wat carbid in het vat gooien en het licht kwam weer op gang”.

Waarschijnlijk is de volgende foto genomen op dezelfde dag in 1926 als de vorige. Ze dragen beide als titel ‘Poppel – Dorpsstraat’. Het tramstel komt stromend van de wissel aan de Tilburgseweg en staat nu met de schouw voorop gekoppeld aan de drie personenwagons. Bemerkt de schouwkwens op het dak van de wagons die in de winter met een potkacheltje, een zogenaamd duveltje, werden verwarmd.

De aanhangwagons met twee assen hadden een houten opbouw met achteraan en vooraan een open platform met hekwerk. De opstap was zo laag dat zonder bijkomende trede op de vloer ingestapt kon worden. Het interieur werd karig verlicht met een petroleumlamp.

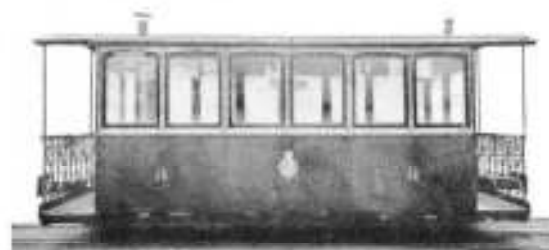
Voor het gemeentehuis prijkt het H. Hartbeeld dat nu aan de kerk staat met de bede: "Kristus heersche over Poppel en bescherme liefdevol zijne bevolking."

Tweeassige aanhangwagens A 500-535 en A 1500-1518

Van dit type lagevloeraanhangers zijn verschillende reeksen gebouwd voor meterspoor (A) en 1,067 m spoor (B).

2de klaswagens:	36 st A 500- 535	20 st B 500- 519
1ste-2de klaswagens:	19 st A 1500-1518	10 st B 1500-1509
2de klas-bagage:	2 st A 2000-2001	5 st B 2000-2004

Het personenvervoer met de stoomtram was niet comfortabel en te traag. Men zat op houten banken en als men een raam opende, voor wat frisse lucht, dan kwamen er ook rook en roetdeeltjes naar binnen.

Door de vele haltes en de omweg langs Tulderheide was men vanuit Turnhout ruim twee uur onderweg om in Tilburg te geraken. In 1927 zorgde de NMVB voor iets beters.

Links op de foto ziet men een vehikel, een spoorwegbus op rubberbanden die in Poppel de bijnaam 'Het kubuske' kreeg. Een hoekig autobusje, gebouwd in het atelier van den tram. Het werd in gebruik genomen en reed door tot Tilburg-Statie.

Als voorloper van het mazout-trammeke heeft het maar een paar jaartjes dienst gedaan. Steeds meer zag men de autobussen Peeters het personenvervoer naar zich toetrekken en de NMVB verpachtte al gauw haar recht van personenvervoer tussen Turnhout en Tilburg aan 'Autobussen Peeters'.

Op het voorplan van een postkaart uit 1932 een autobus van Peeters uit Turnhout. In 1924 hielden Peeters en Meganck al een dienst die vijf maal per dag tot aan de grens met Goirle reed en een jaar later mochten zij rijden tot in Tilburg. Een ticket Goirle-Turnhout kostte 7 BEF en voor Turnhout-Tilburg enkel betaalde men 12,50 BEF. Toen in 1936 de NMVB haar recht op personenvervoer aan de autobuslijn Peeters verpachtte, stopten die bussen om de twee uur in Poppel. Voor de lijndienst naar Tilburg verkreeg autobussen Peeters zelfs het monopolie van personenvervoer vanaf Goirle tot de grens en omgekeerd. Het traject Turnhout-Tilburg werd in 1930 door autobussen Peeters in één uur en vijftien minuten afgelegd, terwijl de stoomtram er twee en een half uur over deed.

Voor de tram- en busstatie café Botermans en het naastgelegen tolkantoor poseren een twintigtal personen die men daar toen op een willekeurige zaterdag kon aantreffen.

Op de foto (bus en tramhalte in 1934) de drie concurrenten van de stoomtram. Links de dieselspoorauto AR110, in de volksmond 'Het Mazoutje' of 'Het Geel Trammeke' genoemd, dat vanaf 1933 personenvervoer overnam van de stoomtram. Langs Tulderheide grens naar Tilburg sporen kon niet meer want de Nederlanders, die geen heil meer zagen in de buurtspoorweg, hadden de rails tussen Esbeek en de grens al opgebroken. Het Mazoutje moest het reizigersvervoer delen met autobussen Peeters, en als in 1948 ook bij ons de sporen werden opgebroken hadden de spoorlijnen het definitief verloren van de buslijn.

Half verscholen achter de autobus Peeters een vrachtwagen geladen met bosstrooisel, een teken aan de wand dat de Marchandies de strijd om het vrachtvervoer aan het verliezen was tegen de vrachtwagen, die een vracht thuis ophaalde en afleverde.

Wordt vervolgd.

Dank aan onze schenkers.

Bij de oprichting van de heemkundekring in 1977 stond in Art 2.1 en Art 2.2 van de stichtingsakte het doel van de vereniging beschreven: "... cultuur, geschiedenis en folklore van onze gemeente opzoeken, bewaren en tentoonstellen aan de bevolking". Dit waren geen ijdele woorden. Vanaf 1993 werd gesproken over de oprichting van een museum. De heemkundekring deed een oproep aan de bevolking om waardevolle voorwerpen, geschriften, documenten, foto's en allerlei waardevolle stukken af te staan voor het museum. De respons was enorm. Zowel van binnen als buiten de gemeente bracht men ons een schat van museumstukken aan. Nog steeds mogen wij ons verheugen om schenkingen die passen in het doel van het museum. De heemkundekring is deze schenkers bijzonder dankbaar voor hun bijdragen om het patrimonium uit onze eigen streek te bewaren voor de komende generaties.

Een buitenbeentje in de grote groep van weldoeners is één van de eerste leden van onze heemkundekring namelijk Marie Verwimp.

In augustus 2010 stelde Marie haar verzameling zichtkaarten tentoon in ons museum, Het Kaske. Een zeventig albums zijn gevuld met meer dan dertigduizend zichtkaarten. Ze komen uit alle uithoeken van de wereld. Als je de moeite wil doen ze allemaal te bekijken, beleef je een ware wereldreis. Als jong meisje begon Marie te verzamelen: "Daar hielden ze ons rustig mee en deden wij geen ander kwaad" vertelde Marie ons. Door haar werk als vroedvrouw, verpleegster en

bejaardenverzorgster had Marie een grote kennissenkring verworven. Die mensen stuurden haar met veel plezier een kaartje vanuit hun vakantiebestemming of hun bedevaartsoord. Velen van hen wilden voor Marie wel een extraatje doen en brachten dan meerdere kaarten mee. Zelf ging onze verzamelaarster niet vaak op buitenlandse reis. Op daguitstappen in eigen land ging Marie wel op 'zichtkaartenjacht'. Marie kon ervan genieten op wereldreis te gaan door haar collectie, dan kwam ze in alle werelddelen.

De verzameling van de Europese landen is gigantisch groot. Op de tentoonstelling genoten meer dan tweehonderd geïnteresseerden van haar verzameling.

Als een echte reisgids gaf Marie uitleg aan de aandachtige bezoekers. Marie schonk al zeer veel voorwerpen aan het museum. Als kers op de taart schonk zij nu haar volledige verzameling zichtkaarten aan de heemkundekring. Ze is ervan overtuigd dat ze daar in goede handen is. De heemkundekring zal haar vertrouwen niet beschamen en zal de beste zorg aan de collectie besteden ten bate van de gemeenschap.

Marie, onze dank voor al je schenkingen is groot maar toch zal deze altijd een tekort vertonen.

De jaarlijkse fietstocht.

Traditiegetrouw organiseerde de heemkundekring ook in 2010 een fietstocht. Onder een schitterende hemel vertrokken de 30 fietsers van de heemkundekring op 08.08.2010 voor een tochtje 'De Meet Over'. Als wij in onze streken spreken over 'De Meet' dan weet elkeen dat het over de grens gaat. De rit van 56 km. die onze fietsers maakten is een deel van de fietsroute die op 26.03.2010 werd geopend door SRE (Samenwerkingsverband Regio Eindhoven) en VVV Ravels. Deze fietsroute, met knooppunten, kronkelt zich tussen de Belgische gemeenten Ravels, Arendonk en Oud-Turnhout en aan de Nederlandse kant de gemeente Reusel-De Mierden.

Er werd verzamelen geblazen onder de Ravelse brug over het kanaal Dessel - Schoten aan het knooppunt 32. Vanaf de startplaats fietste het gezelschap over het jaagpad om via een binnenwegeltje aan 't Kijkverdriet te belanden. Hier werd de Arendonkseweg overgestoken richting Hoge en Lage Mierde. Na nog een kilometer werden onze fietsers getraakteerd op een fikse regenbui. Aan schuilen werd niet gedacht, verder rijden was de boodschap. In Lage Mierde werd een rustpauze van een half uurtje ingelast. Waar kan je dat beter doen dan in een gezellig café? Een verfrissing deed deugd en dan nog wel een traktatie van de heemkundekring! Met een opgedroogd pak startte het gezelschap richting Reusel. Onze fietsvrienden genoten van gods vrije natuur, geen drukte, geen fabrieken maar heerlijke fietspaden. In Reusel aan taverne "D'n Ouwe Brandtoren" werd van de laatste rustpauze genoten. Na een opkikkertje en wat napraten vertrokken onze Poppelse vrienden langs de kortste weg naar huis. De deelnemers van Ravels en Weelde kozen voor het jaagpad.

Het was een mooie namiddag, de deelnemers keken al uit naar wat het volgend jaar zal worden.

De jaarlijkse herfstwandeling.

In de herfst is de natuur op zijn mooiste met mistgordijnen, bomen en struiken als een prachtig kleurenpallet en sobere zonnestralen over al dat moois. De laatste bloemen die nog bloeien langs de weg en de grachtkant. Fazanten in hun mooie winterveren die schichtig vluchten voor een mogelijk gevaar. Nu is het de tijd om van een wandeling te genieten. De heemkundekring weet daarvan, daarom wordt jaarlijks een herfstwandeling georganiseerd. Zondag 17.10.2010 kwamen 24 geïnteresseerden samen aan Talander in Lusthoven te Arendonk. Het tehuis voor volwassen mentaal gehandicapten ligt in een mooi natuurgebied. Van hieruit kan je mooie wandelingen ondernemen met knooppuntenondersteuning. Nieuwe wandeltochten, allemaal op Arendonks grondgebied. Stevige wandelschoenen komen hier best van pas, maar onze trouwe wandelaars zijn daar op voorzien. De deugddoende wandeling van 8 kilometer werd in het cafetaria van Talander afgesloten met een heerlijke tas koffie of een fris pintje, aangeboden door de kring.

Tijdschrift 'De Drie Goddelijke Deugden'
Afgiftekantoor: 2380 Ravels 1
Redactieadres:
Ria Verheyen, Welvaartstraat 14, 2300 Turnhout

Verschijnt 3-maandelijks
Verantwoordelijke uitgever:
Laurent Woestenburg,
Beatrijs v. Nazarethln. 2, 2382 Poppel

